

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
"30" Հունիս 2018թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

		Հազ. դրամ		
	Անվանում	Մանր- թաղրու- թյուններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	28,109,453	35,975,312
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		167,526	18,356
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	12,484,431	17,176,991
1.4	Շահույթ/վնասող վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	24,081	
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	125,155,715	104,216,554
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	2,061,764	2,036,091
1.6.1	Հետգնման պարանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	19,417,645	19,619,097
1.7	Կանխավճար շահութահարկի գծով	17.2		
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		49,618
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ բնթացիկ ակտիվներ		75,000	75,000
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	9,924,792	9,304,697
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	347,634	321,118
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,713,298	2,009,965
	Ընդամենը ակտիվներ		199,481,339	190,802,799
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	68,872,873	59,037,257
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	90,449,434	92,709,749
2.3	Ստորադաս փոխառություն	23.1	3,372,888	6,409,601
2.4	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		73,508	373,239
2.5	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	1,463,582	1,068,764
2.6	Շահույթ/վնասող վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	3,302	7,706
2.7	Վճարվելիք գումարներ	26	434,343	155,684
2.8	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,024,058	1,096,006
2.8	Պահուստներ	30	27,582	
2.9	Այլ պարտավորություններ	27	953,537	916,185
	Ընդամենը պարտավորություններ		166,675,107	161,774,191
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	16,708,745	13,708,745
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		33,438	33,438
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		6,000,000	6,000,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		4,778,865	4,689,054
3.4	Զբաղյալ շահույթ (վնաս)		5,285,184	4,597,371
	Ընդամենը կապիտալ		32,806,232	29,028,608
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		199,481,339	190,802,799

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր օգնական
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2018 թ. հունիսի 13

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
"30" Հունիս 2018թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1

Մեկնում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համարելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	4,109,567	8,041,966	3,408,428	6,617,365
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,226,557)	(4,386,135)	(1,756,909)	(3,444,847)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		1,882,909	3,655,832	1,651,519	3,172,518
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	741,687	1,407,714	440,630	803,390
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(118,923)	(246,458)	(88,153)	(186,924)
Ստացված գույք կոմիսիոն և այլ վճարներ		622,763	1,161,255	352,477	616,766
Եկամուտ շահաբաժիններից		-	-	1,172	1,172
Զուտ եկամուտ արևմտալից գործառնություններից	5	441,694	754,001	267,095	421,533
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	59,818	128,432	132,291	260,577
Գործառնական եկամուտներ		3,007,185	5,699,520	2,404,554	4,472,566
Զուտ մասնաճանաչումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներից	7	(25,670)	(98,765)	(270,769)	(470,348)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,672,331)	(3,250,432)	(1,402,875)	(2,799,862)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(626,030)	(1,178,291)	(587,387)	(1,033,545)
Գործառնական ծախսեր		683,153	1,172,032	143,523	168,811
Անցկացված ընկերության գործունեությունից շահույթ (վնաս)	10	-	-	-	-
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		683,153	1,172,032	143,523	168,811
Շահութահարկի գծով ծախս (վճարահատուցում)	11	(167,151)	(218,417)	(50,083)	(3,248)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		516,003	953,614	93,440	165,563

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2018 թ. հունիսի 13

Միջանկյալ հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
"30" Հունիս 2018թ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Ծանոթ ազդույթի ուն	Ընթացիկ միջանկյալ ծանանակաշրջան	Հաշվետու ծանանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համարելի ընթացիկ միջանկյալ ծանանակաշրջան	Նախորդ ծանանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(399,274)	(81,735)	236,072	325,928
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում		5,903	5,903	-	
Դրամական հոսքերի հեջավորում		-	-		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումները օգուտներ		3,787	(15,149)	296	296
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ		79,855	16,347	(47,274)	(65,245)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(309,729)	(74,634)	189,094	260,979
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		206,273	878,980	282,534	426,542

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վաղերացրած ամսաթիվը 2018 թ. հունիսի 13

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
"30" Հունիս 2018թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Անվանում	Դրամական միջոցներ	Հազ.դրամ	
		Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Դրամական միջոցների գույտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ		1,948,875	1,240,769
Ստացված տոկոսներ		7,675,184	6,228,774
Վճարված տոկոսներ		(3,793,870)	(3,006,508)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		1,614,016	1,050,491
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(288,110)	(219,291)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		126,969	(12,116)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնականություններից օգուտ/(վնաս)		369,665	307,616
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		136,933	220,603
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(1,792,747)	(1,743,300)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(2,099,165)	(1,585,501)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից			
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(16,166,475)	(20,262,852)
Պահանջ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		5,268,351	1,723,495
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ		(23,309,850)	(20,682,138)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի Այլ գործառնական ակտիվներ		250,815	(2,829,367)
Այլ գործառնական ակտիվներ		1,624,208	1,525,158
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		(2,937,148)	11,999,929
Պարտավորություն ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(625,648)	5,187,835
Պարտավորություն հաճախորդների նկատմամբ		(2,538,381)	6,901,589
Այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում		226,880	(89,495)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(17,154,749)	(7,022,154)
Վճարված շահութահարկ		(561,848)	(41,553)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(17,716,597)	(7,063,707)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից նվազում/(նվազում)			
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		48,074	(50,169)
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումներ		(485,727)	(321,052)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(637,146)	(517,369)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		121,105	47,206
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(953,694)	(841,384)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ		(3,544)	(9,204)
Հայրաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների		408,835	156,874
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		5,238,102	103,046
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		2,435,987	3,929,092
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		400,052	-
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում		3,000,000	-
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		11,479,431	4,179,808
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(128,890)	190,245
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գույտ աճ/(նվազում)		(7,190,860)	(3,725,283)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13 2	35,824,831	32,059,829
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13 2	28,505,081	28,524,791

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ֆինանսական տնօրեն-Ֆինանսորդ հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացումն ամսաթիվի 2018 թ. հունիսի 13

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվառություն
Սեփական կապիտալում գործիքությունների մասին
"30" Դեկտեմբեր 2018թ.
"ՀԱՅԿԿՈՒՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք. Երևան, Ամիրջան փող. 23/1

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ		1	3	4	5	7	9	10	12	14
	Կանոնադրական ան կապիտալ	Ջնտ գումարը									
Հաշվառման											
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)											
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2017թ. (ստուգված)	4,631,333	4,631,333	4,631,333	9,110,850	6,000,000	1,251,977	3,284,437	3,310,821	27,569,418	27,569,418	27,569,418
Վերահաշվարկված մնացորդը	4,631,333	4,631,333	4,631,333	9,110,850	6,000,000	1,251,977	3,284,437	3,310,821	27,569,418	27,569,418	27,569,418
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-	260,742	237	165,563	426,542	426,542	426,542
Ետևաբարձրներ	-	-	-	-	-	-	-	(370,507)	(370,507)	(370,507)	(370,507)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝ Հիմնական միջոցների և ոչ կրթական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճը նվազում	-	-	-	-	-	-	(63,738)	63,738	-	-	-
Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	741	741	741	741
Մնացորդը միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2017թ. (ստուգված)	4,631,333	4,631,333	4,631,333	9,110,850	6,000,000	1,512,719	3,200,936	3,170,356	27,626,194	27,626,194	27,626,194
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)											
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2018թ. (ստուգված)	13,708,745	13,708,745	13,708,745	33,438	6,000,000	1,531,277	3,157,777	4,597,371	29,028,608	29,028,608	29,028,608
ՀՀԱՄԻ-ի փոփոխության արդյունքում առաջացած պահուստների գումար	-	-	-	-	-	208,675	-	(32,151)	176,524	176,524	176,524
Վերահաշվարկված մնացորդ	13,708,745	13,708,745	13,708,745	33,438	6,000,000	1,739,952	3,157,777	4,565,220	29,205,132	29,205,132	29,205,132
Բաժնեկիսիների (սեփականատերերի) հետ գործարքներ	3,000,000	3,000,000	3,000,000	-	-	-	-	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	3,000,000	3,000,000	3,000,000	-	-	-	-	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնեկիսիների (բաժնեկիսիների, փայերի) հաշիվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համադրանքային եկամուտ	-	-	-	-	-	(59,485)	(15,149)	953,614	878,980	878,980	878,980
Բաժնեկիսիների թողարկման համար ստացված կանխավճարներ	-	-	-	-	-	-	-	(277,880)	(277,880)	(277,880)	(277,880)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝ Հիմնական միջոցների և ոչ կրթական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճը նվազում	-	-	-	-	-	-	(44,230)	44,230	-	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2018թ. (ստուգված)	16,708,745	16,708,745	16,708,745	33,438	6,000,000	1,680,467	3,098,398	5,285,184	32,806,232	32,806,232	32,806,232

Ա. Խաչատրյան
Մ. Պողոսյան

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Բանկի առջև դրված հեռանկարային և կարճաժամկետ (ընթացիկ) նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետությունը պայմանավորված է ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությամբ, որն ուղղված է ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում Բանկի գործունեության շարունակականության ապահովմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Բանկի ռիսկերի ճիշտ կառավարումը ձևավորում է կայուն, հուսալի և արդյունավետ բանկային համակարգ, որը տնտեսության զարգացման և առաջընթացիկարևորագույն նախապայմաններից մեկն է: Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են առաջադրված ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման տեսանկյունից նպատակահարմար՝ ռիսկերի ընդունելի մակարդակները, որոնք Բանկի ղեկավարության կարծիքով կապահովեն Բանկի կայուն զարգացումը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժութային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և դրանց գումարային՝ համախառն ռիսկի էական չափերի (մակարդակների) սահմանման և մոնիտորինգի միջոցով:

Համաձայն ««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժութային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Դասակարգված արտարժութային վարկերի մնացորդների նշանակալի շեմի սահմանման, ինչպես նաև վարկային պորտֆելում դասակարգված արտարժութային և դրամային վարկերի մնացորդների և քանակների հարաբերակցությունների սահմանափակման միջոցով իրականացվում է արտարժութային ռիսկով պայմանավորված վարկային ռիսկի նկատմամբ հսկողություն և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկվում են վերջինիս զսպմանն ուղղված միջոցառումներ:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով իրականացվում է տոկոսադրույքների փոփոխության՝ Բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի վրա ազդեցության սցենարային վերլուծություն, ինչպես նաև սթրես թեստավորում, որոնց արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում և այլ հաշվետվություններում:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շոկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և

Ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (Ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ ՀՀ դրամի արժեզրկման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,

- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառնությունների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ /կանխատեսվում է 25-30%-ի տարեկան աճ/, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդներ, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Կշարունակվի EBRD հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագիրը, ինչպես նաև հիփոթեքային ծրագիրը:

Բանկը նախատեսում է ընդլայնել իր համագործակցությունը նաև միջազգային ֆինանսական այլ կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA» ներդրումային ընկերության հետ՝ փոքր և միջին բիզնեսի վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներից, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող

եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկոմատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Բանկը, որպեսզի առավելագույնս օգտագործի տնտեսության առկա հնարավորությունները, ապահովելով բարձր մրցունակություն ֆինանսաբանկային շուկայում, շարունակելու է մատուցել ունիվերսալ բանկային ծառայություններ:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ներդրելու են «Internet Banking» և «Mobile Banking» ծառայությունները:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ /ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, կոմունալ վճարումների ընդունումը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ երկրի տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: